

Edini slovenski dnevnik v Zedinjenih
državah.

Velja za vse leto - \$3.00
Ima nad 8000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily in the
United States.
Issued every day except Sundays
and Holidays.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 13. — ŠTEV. 13.

NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 16, 1912. — TOREK, 16. PROSINCA, 1912.

VOLUME XX. — LETNIK XX.

Lep napredek.

Z veseljem moramo naznaniti rojakom in rojakinjam, da je "Glas Naroda", edini slovenski dnevnik v Ameriki, dosegel število 8000 naročnikov! S takim številom naročnikov plačnikov se more pohvaliti pač le še en list v stari domovini. Ker vemo, komu je pripisovati ta lep napredek, se pristočno zahvaljujemo vsem podpornikom in sodelovalcem, in jih prosimo, da se še v nadalje potrudijo za razširjenje EDINEGA SLOV. DNEVNIKA v Ameriki. Le tako naprej, in "Glas Naroda" bo kmalu izhajal vsak dan na šestih straneh.

Lep vsep je tudi s "Slovensko-Amerikanskim Koledarjem". Od 7000 listov jih imamo v zalogi komaj še stotino. V dobrih dveh mesecih je bila rasprodana vsa zaloga do neznatnega ostanka, ki bo pa tudi zasežen v nekaj dneh.

Iz delavskih krogov.

Vojaki proti štrajkarjem.

Položaj v Lawrence, Mass., je vedno resnejši. 30,000 tkalcev je že zaštrajkalo.

MILICA POKLICANA.

Premogarji v Pennsylvaniji zahtevajo priznanje unije in odpravo posredovalnih oblasti.

Lawrence, Mass., 15. jan. — Dve stotni milije sta bili poklicani danes, da pomagata policiji pri njenem prizadevanju, preprečiti izgrede štrajkujočih tkalcev. Skoraj vse tekstilne tovarne v mestu so zaprte. Na delo je prišlo le malo število delavcev, katerih pa ni bilo dovolj, da bi mogli začeti z delom. Med policijo in štrajkarji je prišlo do spopadov, in ker je postal položaj vedno resnejši, so morali poklicati milicijsko vojaštvo. Število štrajkujočih tkalcev znaša sedaj 30,000. Večina delavcev je zaštrajkala, ker ni zadovoljna s skrajšanjem delavnega časa. Policija se poslužuje raznih samokresov se nekega drugega sredstva, da ohrani mir, namreč cevij požarne bramble, katere nameni od časa do časa na razburjeno množico. V nekaterih tovarnah še delajo, a skoraj gotovo je, da bodo tudi tam kmalu morali zapreti delavnice.

Wilkesbarre, Pa., 15. jan. — Uradniki in delegati iz okrajev trdega premoga so imeli večeraj tujak sestanek, nato so se pa odpravili v Indianapolis, da se udeležijo letne konvencije premogarske unije.

Kakor se čuje, je pričakovati v okrajih trdega premoga v Pennsylvaniji premogarskega štrajka, ako delodajalci ne ugodijo zahtevam delavcev. Dne 31. marca poteče namreč pogodba med premogarji in lastniki premogovih rogov. Delavci bodo stavili sledeče zahteve: dvajsetodstotno povišanje plače, kar vspečo dejstva, da so se povišale cene živilom v zadnjih 10 letih za 40 odstotkov, gotovo ni veliko; enoletni dogovor, ker so se izkazale pogodbe, sklenjene za daljši čas, kot v škodo delavcev; plačo od tone in ne več od voza, ter osemurni delavni čas. Razum tega bodo zahtevali tudi odpravo posredovalnih oblasti, od katerih delavci nimajo nikake koristi.

Ravnodušen morilec.

Noblesville, Ind., 15. jan. — Harry Hiatt, ki je obtožen umora svoje žene, je tokom pričevanja priče, ki je izpovedala proti njemu, na obtožni klopi sladko zaupal. Zagovornik trdi, da je Hiatt blazen.

Senzacionalna razkritja o razpadu trozveze.

Vodja klerikalcev v avstrijskem državnem zboru, Fuchs, napada avstr. inozemsko politiko.

PROTI AEHRENTHALU.

Odnosaji z Nemčijo niso najboljši, in Italija se energično pripravlja na vojno z Avstrijo.

Dunaj, Avstrija, 15. jan. — V tujakšjih političnih krogih so vzbudila razkritja klerikalnega vodje, barona Fuchsa, velikansko pozornost. Baron Fuchs je odkrito povedal tekom nekega svojega govora v državnem zboru, da se Italija energično pripravlja na vojno z Avstro-Ogrsko, in da mora italijanski kralj Viktor Emanuel, ko bo končana vojna v Tripolisu, napovedati Avstriji vojno, ali pa oditi v prognanstvo.

Nadalje zatrjuje baron Fuchs, da odnosaji z Nemčijo, ki so bili dosedaj naravnost izborni, niso ravno najboljši, in to vsled tega, ker Avstro-Ogrska ni marala podpirati svoje nemške zaveznice tekom marokanske krize. Tudi o tem se pritožuje, da s svojo narodno inozemsko politiko nima ugodnih zvez z Rusijo.

Baron Fuchs je zahteval pri zasledanju delegacij od skupnega ministra za zunanje zadeve, grofa Aehrenthala, pojasnilo zaradi vladajočega nesoglasja med Nemčijo in Avstrijo, o katerem je dobro poučen. Ker pa Aehrenthal ni hotel dati na tozadevno vprašanje odgovora, meni baron Fuchs, da je opravičen javno izraziti svoje nezadovoljstvo z inozemsko politiko grofa Aehrenthala.

HUDSON ZAMRZNJEN.

Pri Yonkersu je mogoče priti po ledu čez reko.

Prvič tekom dvajsetih let je reka Hudson pri Yonkersu popolnoma zamrznila, tako, da je mogoče po ledu priti iz države New York v državo New Jersey. Na stotine oseb si je tudi privoščilo to nenavadno zabavo. Led je na nekaterih krajih še precej tenak, vendar ni znan noben slučaj, da bi se pod komu vdrl. Proti večeru so se drsali drsalcji na ledu, da je bilo veselje.

Iz Hastings-on-Hudson je prišla vest, da sta zmurznili v bližini tega kraja dva vlačilna parnika in štiri barke, na katerih je 35 do 40 mož, 2 ženi in 4 otroci. Njihov položaj je precej nevaren. Na suho ne morejo, ker je led pretenak, naprej ali nazaj tudi ne. Upati je, da jih reši posebno rešilno moštvo še tekom tega dne.

Denarje v staro domovino pošiljamo:

za \$ 10.35	50 kron.
za 20.50	100 kron.
za 41.00	200 kron.
za 102.50	500 kron.
za 204.50	1000 kron.
za 1020.00	5000 kron.

Postarina je vsteta pri teh svotah. Doma se nekažane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka.

Naše denarne pošiljave izplačuje c. kr. poštni hranilni urad v 11 do 12 dneh.

Denarje nam pošliti je najprilačnejše do \$50.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New-York Bank Draft.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt St., New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., N. E.
Cleveland, O.

Ital.-turška vojna. Nevspehi Italijanov.

Italijansko vojno brodovje je obstrlevalo turške vojaške tabore ob obrežju.

NEZNATNE IZGUBE.

Velevlasti se trudijo, da bi prišlo kmalu do sklenitve miru med Italijo in Turčijo.

Aden, Arabija, 15. jan. — Tri italijanske križarke in brodovje torpedolovcev, ki so pred kratkim v Rdečem morju uničile sedem turških topničark, so obstrlevala turške tabore ob obrežju arabske province Yemen. Pri Loheia, nekako 60 milj daleč od Kufide, so streljali z italijanskimi vojnimi ladjami na nek turški vojaški tabor. Streljali so pa tako slabo, da imajo Turki prav neznatne izgube. Hiše so ostale nepoškodovane.

Chiasso, Švica, 15. jan. — Zadnje čase se evropske vlasti zelo trudijo, da bi se kmalu končala vojna med Turčijo in Italijo, toda dosedaj to prizadevanje še ni imelo vspeha. Turčiji primanjkuje denarja, in zato upajo velevlasti, da pride vsled tega do kmalošnjega mira. U Rimu pričakujejo 20. t. m. obisk nemškega ministra za zunanje zadeve, in temu obisku pripisujejo z ozirom na vojno v Tripolisu veliko važnost.

Pasadena hotel pogorel.

Pasadena, Cal., 15. jan. — Pasadena hotel, ki je bil posebno med turisti na dobrem glasu, je danes zjutraj pogorel. Škode je za 250 tisoč dolarjev.

Blizzard.

Strasen blizzard divja v New Foundland. Po nekaterih krajih je sneg visok do 35 čevljev.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK!

Veličasten sprejem kardinala Farleya.

Visoki cerkveni dostojanstvenik pristane jutri opoldne na Battery v New Yorku.

POZDRAV OTROK.

Na tisoče oseb boče tvorilo špalir pri sprevedu v krasno okrašeno katedralo.

Odbor za svečanostni sprejem kardinala Farleya je naznanil večeraj, da pride parnik "Berlin" najbrže že v sredo zjutraj v New York. Kardinal pa pristane na Battery šele ob 12.30. Visoki cerkveni dostojanstvenik se odpelje nato z mnogobrojnimi sprejemstvom po Broadwayu do 23. ulice, in potem po peti Avenue do katedrale. Kardinala bo sprejelo na tisoče in tisoče šolskih otrok. Razne družbe bodo tvorile špalir po ulicah, koder se bo peljal kardinal.

V hipodromu se vrši v soboto zvečer slavnostni sprejem, in dosedaj je bilo prodanih že 63 lož. Večeraj zvečer so poizkusili električno razsvetljavo katedrale. Za razsvetljavo so porabili do 40,000 električnih žarnic, in ko bodo te zaplamele, boče nudila cerkev upravljanje prizor.

Rim, Italija, 15. jan. — Papež se zelo zanima za priprave sprejema kardinala Farleya pri povratku v New York. Naprosil je, naj ga obvestijo o prihodu kardinala Farleya, in tudi za poročilo o svečanostih, ki se bodo vršile njemu v čast.

Železniška nesreča.

New Castle, Pa., 15. jan. Osební vlak Baltimore & Ohio železnice je zavozil danes na kolodvoru v nek vlak Pittsburg & Lake Erie železniške proge. Pet oseb, vsi železničarji, je našlo smrt pod razvalinami.

Zopet roparski umor v mestu New York.

Gostilničarja Simona Petersa so neznani roparji pobili v njegovem lokalu in izropali.

IZGINILI BREZ SLEDU.

Policija je mnenja, da ima opraviti z roparji, katerih specialista so vlomi v gostilne.

Newyorška policija poizveduje za roparji, ki so večeraj zjutraj usmrtili Simona Petersa v njegovi gostilni, šte. 419 izt. 74. ulica. Zgodaj zjutraj so našli gostilničarja z razbito glavo, ter ga hitro prepeljali v bolnico, kjer je pa takoj umrl.

Mrs. Margaret Luco s šte. 412 izt. 74. ulica je prišla zjutraj v gostilno, v kateri pa ni videla živih duš. Ker je vedela, da mora nekdo biti navzoč, je pogledala okoli, in v istem trenutku je tudi že slišala neko vzdihovanje. Kmalu je našla Petersa ležati v krvi: na njegovem čelu je bilo opaziti zvezočano rano. Takoj je obvestila policijo in ambulanco, toda ko je dospel ambulanci voz do Bellevue bolnice, je bil Peters že mrtev.

Kake pol ure prej je bil v gostilni Luco in je videl sedeti v zadnji sobi štiri moške. Peters je bil za baro in nič ni kazalo na kako nevarnost. Luco je odšel iz gostilne, ko se je pa po preteku 15 minut zopet vrnil, je bila gostilna zaprta, kar je takoj povedal svoji ženi. Policija meni vsled tega, da je bil izvršen roparski napad med časom, ko so bila vrata zaprta. Morileci so najbrže možje, ki že dalj časa vlomljajo v valoone. Koliko so odnesli iz Petersove gostilne, ni znano.

Za odpravo smrtne kazni.

V newyorški legislaturi je bilo vloženih več predlog, ki zahtevajo odpravo smrtne kazni.

Uporniki so masakrirali desetisoč Mandžurov.

Kitajskim cesarskim četam se je posrečilo prodreti blizu glavne mesta province Shenzi.

MESTA RAZDEJANA.

Pogajanja za cesarjev odstop so še vedno v teku. — Yuan Shi Kai napaden z bombo.

Peking, Kitajska, 15. jan. — Cesarskim četam iz Kanfu se je po mnogih bojih posrečilo, prodreti za šestdeset milj blizu glavne mesta province Shenzi, Sianfua. Po vsej provinci vladajo nemiri. Mnogo mest je bilo razdejanih. Poročilo, da so uporniki masakrirali v okraju Shenzi 10,000 Mandžurov, se potrjuje.

Peking, Kitajska, 15. jan. — Vprašanje cesarjevega odstopa od danes zvečer še ni prišlo do rešitve. Dvor še vedno ni mogel odločiti, kaj naj stori. Del vodjev Mandžurov svetuje, da naj cesar odstopi in ostane v Pekingju, medtem, ko zatrjujejo Kitajci, da odstop ne bi imel nobenega pomena, ako dvor ne ostavi glavne mesta. Med cesarskimi in uporniki četami ni sklenjeno premirje, kakor je bilo poročano. Dr. Wu Ting Fang je odklonil vsako odgovornost za morebitne boje, in cesarske čete se še vedno trudijo, da bi zatrlje upor.

Shanghai, Kitajska, 15. jan. — Danes so v mestu proslavili ustanovitev republike. Kitajske in inozemske banke so zatvorile; inozemski trgovci so proslavili ta dan kot sopraznik.

Nanking, Kitajska, 15. jan. — Predsednik novostanovljene kitajske republike, Sun Yat Sen, je sprejel danes vse v republikanski kabinet imenovane uradnike.

Peking, Kitajska, 16. jan. — Danes zjutraj je bila vržena pred voz ministrskega predsednika Yuan Shi Kaia bomba. Dva vojaka, kakor tudi konja, ki sta vlekla voz, sta bila usmrčena.

SENZACIONELNA RAZKRITJA DINAMITARDA McMANIGALA.

Velika porota v Indianapolis, Ind. ve za ime dinamitarda, ki je plačeval McManigala.

Indianapolis, Ind., 15. jan. — Danes so bila prečitana pred tujakšno veliko poroto zelo zanimiva in senzacionalna pisma, naslovljena na Ortie McManigala, kje in kdaj naj položi dinamit, ter natančen opis vseh onih mest, kjer so se izvršili prej dinamitni napadi, katere je McManigal že priznal.

McManigal je priznal, da teh pism ni pisal McManara, ampak nek drugi delavski voditelj, katerega ime je izdal veliki poroti. Ta je obical na mesec \$200 plače, in ker od te svote ni hotel dati več kakor \$125 McManigalu, le-ta ni hotel imeti več opravka z njim, ampak je stopil v zvezo z John J. McManarom.

RIBIŠKO BRÉDOVJE

V NEVARNOSTI

30 ameriških ladij je običalo blizu New Foundlanda v ledu.

Washington, D. C., 15. jan. — Trideset ameriških ribiških ladij, naloženih z zamrznjenimi slaniki v skupni vrednosti \$500,000, je običalo blizu obrežja New Foundlanda v ledu. Ribiči se nahajajo v skrajni nevarnosti. Na brzogovnim potom poklicano pomoč je odredil pomožni zakladničar Bailey danes, da odpluje carinski ladij "Gresham" in "Androscooggin" ogroženim ribiškim ladjam na pomoč.

Razne novosti iz inozemstva.

V Portsmouth so začeli graditi 28. dreadnought, ki bo eden največjih angl. vojnega brodovja.

FRANCOSKO MINISTRSTVO.

Na neki, nenadoma se ločeni ledeni plošči blizu Ganjuseiau na Ruskem je odneslo 109 ribičev v morje.

Portsmouth, Anglija, 15. jan. — V tujakšjih ladjedelnih so položili danes podlajce za osemindvajseti dreadnought angleškega vojnega brodovja. Novi dreadnought boče gotov leta 1914. Nova bojna ladja, ki boče razrnila za 25,000—26,000 ton vode, boče največja, kar jih je bilo dosedaj še zgrajenih na Angleškem. Ko bodo zgrajene še štiri druge velike bojne ladje, ki so v programu za l. 1911—12, boče štelo angleško vojno brodovje 32 dreadnoughtov.

Paris, Francija, 15. jan. — Da so vstopili v novi kabinet tako odlični državnikar Leon Bourgois, Aristide Briand, Theophile Delcassé in Alexandre Millerand, je napravilo po vsem Francoskem globok utis. Vsi časopisi se bavi-jo z močjo novega ministrstva. Celotno monarhistični list "Gaulois" priznava, da je ta kabinet najpomembnejši, kar jih je bilo sestavljenih tekom obstoja tretje republike.

Astrahan, Rusija, 15. jan. — Blizu vasi Ganjuseiau se je nenadoma ločila velika ledena plošča, na kateri se je nahajalo 190 ribičev, ter jih odnesla v morje. Za ponesrečenimi sedaj kljub iskanju še ni nobenega sledu. Bati se je, da so vsi utonili v Kaspijskem morju.

Madrid, Španija, 15. jan. — Ministrski predsednik Canalejas, ki je večeraj odstopil z vsemi člani Španskega kabineta, je izjavil, da zopet sprejme svoje prejšnje mesto. Skušal boče pregovoriti tudi druge ministre, da vstopijo v kabinet. Na Španskem najbrže odpravijo smrtno kazen.

Emden, Nemčija, 15. jan. — V reki Enzi je utonilo 27 oseb. Drsalci so se na zamrznjeni reki, ko se je nankrat vdrl led pod njimi. Mnogo jih še pogrešajo, in skoraj gotovo je, da so istotako utonili.

MIROVNI DOGOVORI V SENATU.

Zvezni senat se je izrekel za javno razpravljanje mirovni- dogovorov.

Washington, D. C., 15. jan. — Senat je sklenil danes s 50 proti 8 glasovi, da morajo biti razprave o mirovni- dogovorih javne. Proti temu sklepu so glasovali nekateri, posebno pa senator Bacon iz Georgije, ker so mnenja, da bi javna debata spravila mnogo neprijetnih stvari na dan. Iz izida tega glasovanja sedaj še ni mogoče razvideti usode dogovorov, vendar je skoraj gotovo, da bodo v mnogih točkah mogoče dekoliko izpremenjeni, sprejeti. Vsa znamenja kažejo, da boče zborovanje zelo viharo.

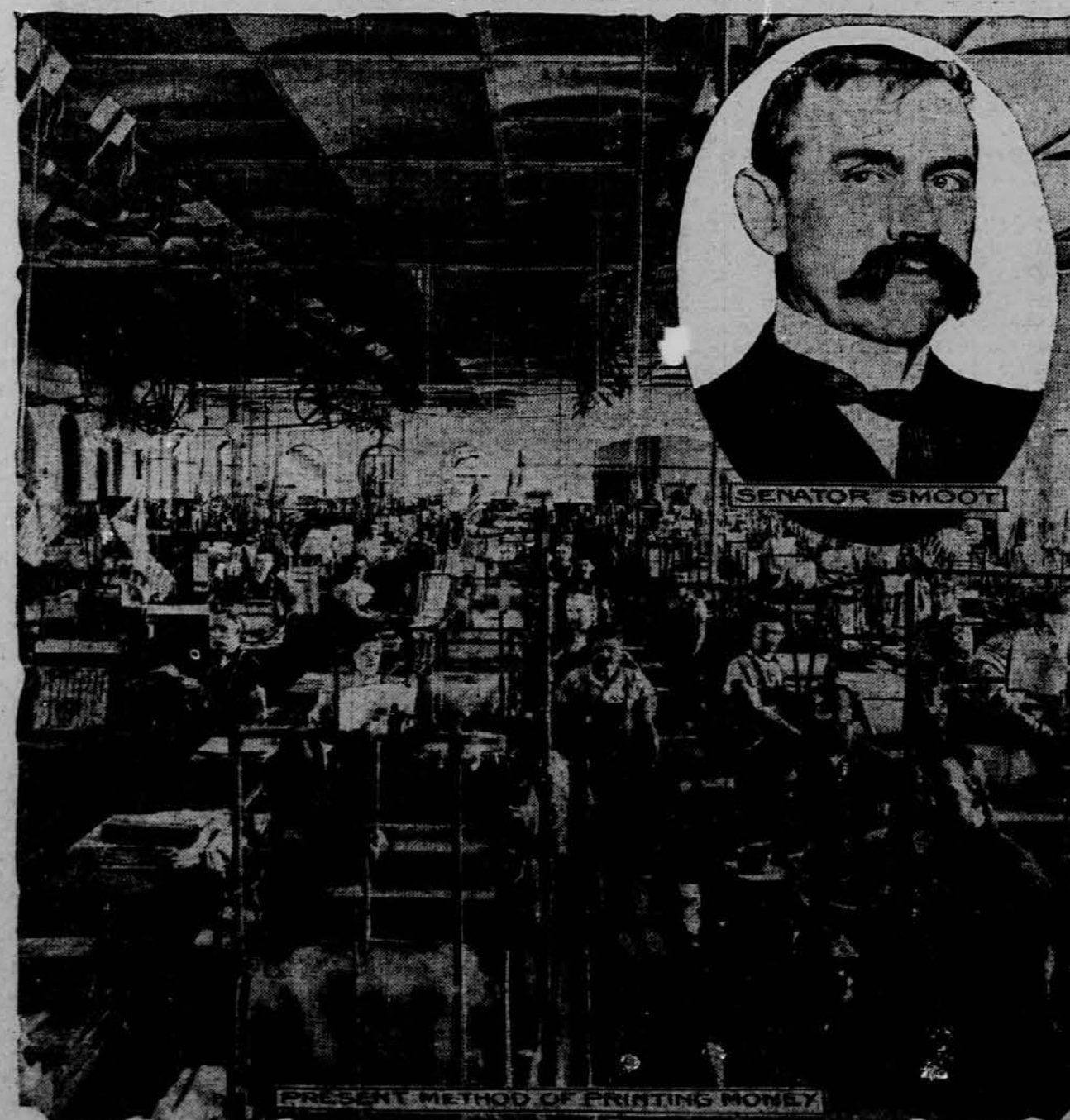
Blaznikova velika PRATIKA

za leto 1912

je dobiti iztis po 10c., 100 iztisov \$5.00, 50 iztisov \$3.75.

Upravišтво "Glas Naroda",

82 Cortlandt St., New York City,
ali pa:
6104 St. Clair Ave. N. E.,
Cleveland, O.

Senator Reed Smoot iz države Utah je predložil kongresu predlogo, po kateri naj bi v prihodnje kovali denar s stroji, mesto dosedanjega načina, ki daje dela nad 2,000 delavcem. Temu predlogu se je pa odločno uprla American Federation of Labor. — Naša slika nam kaže senatorja Smoota in novčarno.

